
Protesty proti chystané reformě vysokých škol

Protesty proti chystané reformě vysokých škol

19.1.2012 12:10 ČRo 1 - Radiožurnál Zpráva, autor:
Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Studenti i rektori vysokých škol protestují proti chystané reformě, kterou připravuje úřad ministra Dobeše. V opozici je zatím 20 ze 26 vysokoškolských senátů. Dnes odpoledne se taky po 8 letech koná shromáždění akademické obce Univerzity Karlovy. Upozornit chce na to, že zákon o vysokých školách údajně likviduje samostatnost vysokých škol. Další z reformních norem o finanční pomoci prý zase povede k zadlužování studentů. Akademici tvrdí, že ministerstvo během přípravy nové legislativy nebralo v úvahu jejich připomínky. Mluvit o tom budu s místopředsedou Rady vysokých škol Jiřím Zlatuškou z brněnské Masarykovy univerzity. Dobrý den.

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A s náměstkem ministra školství Ivanem Wilhelmem. Dobrý den. Pane Wilhelme, slyšíme se?
Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Halo, dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Dobrý den, pane náměstku, vítám vás ve vysílání Radiožurnálu.
Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Děkuji.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tak, pane profesore Zlatuško, nejprve vy řekněte, proč je pro většinu akademické obce chystaná reforma vysokých škol nepřijatelná?

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Já myslím, že to, co bylo v tom úvodním shrnutí, že zhruba říká ty výhrady. Je tam výrazný zásah do autonomie vysokých škol, posílení vlivu politického, vlivu vnějšího, hrozí to jaksí výrazným krokem zpátky z hlediska toho vývoje, který byl v uplynulých dvou desetiletích dosažen. Zhoršuje se role studentů v tom, aby měli co říkat do toho, co se na vysokých školách odehrává a finanční podpora studentům je koncipovaná tak, že vlastně jedna částka peněz rozprostřena na větší počet příjemců, takže u těch, kteří skutečně sociálně potřebují, ti na tom budou spíš hůř než v tom předchozím stavu. A školné tam souhlasím s vyjádřeními, které poskytl teď nedávno rektor Univerzity Karlovy, to je skutečně jenom věcná, zadlužení studentům, nepřináší to prostředky vysokým školám a prospěje to jenom na úrocích bankám.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane náměstku Wilhelme, to je poměrně ostrá kritika. Připouštíte, že alespoň na některých těch bodech bude něco pravdy, že ministerstvo školství mělo jednat víc se zástupci univerzit o tom, co budou obsahovat příslušní zákony?

Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Já se domnívám, že jaksi to, že by ministerstvo vůbec nejednalo, asi nikde ani nepadlo, protože by to nebyla úplně pravda. To, že se mohlo jednat více, to si myslím, že pokud se nejedná 24 hodin denně 7 dnů v týdnu, tak vždycky se může říct, že se mohlo jednat více. Fakt je ten, že politizace, já to slyším, nebo zaslechl jsem už několikrát, pokud jde o politizaci vysokých škol, já si neumím představit, jak bych mohl souhlasit s tím, že by zákon umožňoval politizaci vysokého školství nebo jednotlivých vysokých škol.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tak tedy omezení jejich suverenity, to, co naznačují akademici.

Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Tedy omezení, ano, omezení jejich suverenity se domnívám, že jestliže čtu pozorně to, co vlastně ten text věcného záměru zákona, který ministerstvo školství poslalo, odeslalo k projednání do vlády, tak domnívám se, že ty obavy, které takto slyším, pramení z toho, že se zavádí nový orgán nebo relativně nový orgán na veřejné vysoké škole, to je Rada veřejných vysokých škol, který je koncipován z externích lidí mimo vysokou školu. Na druhé straně je to ovšem tak, že když se podíváte na kompetence tohoto orgánu, tak se domnívám, že tam je velmi těžké vysledovat cokoli jiného než to, že se domníváme, že je užitečné, kdyby.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A k čemu by tedy měla být ta rada?

Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Ta rada je k tomu, nebo by měla být k tomu, aby věci, které ta, orgány té školy, které jsou, která je autonomní a které jsou vnitřními orgány té školy, aby byly posouzeny taky očima někoho, kdo je zevně té školy, kdo má jiný názor, nebo jiný pohled prostě na ty záležitosti. Ta rada sama nemá nebo nebude mít žádné iniciační schopnosti, ta rada bude posuzovat to, co orgány, vnitřní orgány té školy už schválily, co přijaly a ta to jaksi schválí ještě jednou dodatečně. To si nemyslím, že není na škodu, protože.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Kdybychom teďka zůstali u tohoto jediného bodu, já se omlouvám, pane náměstkú, ale, pane Zlatuško, toto vysvětlení vám nestačí, že by ta rada měla být v podstatě jakýmsi pouze dohledovým orgánem?

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Ne, nestačí, protože ona není koncipovaná jako dohledový orgán, ale fakticky má pravomoci, které dovnitř do té vysoké školy mohou výrazně mluvit. Kdyby to byla, kdyby to byl posun současných správních rad k nějakým dozorčím radám, tam bych v žádném případě nebyl proti jakémukoli rozšíření portfolia toho, kde mohou dávat své stanoviska, doporučení. Ale i tam, kde to má charakter jakéhosi veta nebo, nebo schvalování rozpočtu nebo dalších věcí, které se tam mohou objevit v tom paragrafovém znění nebo v projednávání další v Poslanecké sněmovně, protože ten současný návrh je jistou formou kompromisu mezi tím, s čím přišli politici na začátku a co bylo dojednáno s reprezentací vysokých škol, byť to bylo ještě potom posunuto dál, jednání tam byla, to s panem náměstkem souhlasím.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tedy vám to takto nestačí?

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Ale je tam evidentní tlak na to, aby se tam ty politické pravomoci posílily. Myslím si, že to zhoršení oproti současnému stavu a vytváří to mechanismus pro snadnější vliv, snadnější vznik jakýchsi oligarchií, které budou ty vysoké školy s pozehnáním politiků nebo těch vnějších aktérů, kteří mají jiné zájmy než vzdělávání, lépe ovládat. Neříkám, že je tam ta cesta jakoby automatická, ale.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Je tam to nebezpečí.

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Ale ten podklad je tam zřejmý.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane náměstkú, ještě jeden bod je tady a to je školné. Tedy vysoké školy upozorňují, že údajně ten zákon o finanční pomoci povede k zadlužování studentů. Připouštíte, že by se ještě mohl změnit?

Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Já samozřejmě připouštím, může se o té věci, jaksi je volná k debatě a pokud jsou tam opravdu některé záležitosti, které, nevím, jsme neohlídali, neuhlídali a hrozí nějakým katastrofickým scénářem, tak se domnívám, že můžeme o nich mluvit. Ale já nenalézám, sám nenalézám nic, co by tohoto druhu, co by tam mohlo takovým rizikem být.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Zlatuško, je tam něco, co přináší riziko?

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
To riziko je základní, to, to je překročení Rubikonu, kde je vidět z jiných zemí, že jakmile se tam ten krok jednou udělal, tak vzápětí se to navyšovalo. Ten příklad z Británie.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tedy myslíte výše školného.

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Navýšení 900 % je dostatečně známý, přitom to v jednu chvíli vypadalo jako téměř ideální model. Další věc je, že ten současný, ta, to současné schéma ustoupilo od slibů o nějakém odloženém školném a splátkách až při dosažení průměrné výše příjmu. Splácet budou muset začít všichni. Ty úlevy jsou tam velice nedostatečné v tom dvojnásobku minimální mzdy a to základní, oč se tam jedná, že těch 6 miliard místo toho, aby se vybralo nějakou rozumnou formou nepatrně navýšené progresivní daně, což by bylo snadné, zkousnutelné, nebyl by to žádný velký, žádná velká položka, tak povede jenom k tomu, že bude zadlužovat ty studenty okamžitě poté, co absolvují, vytvářet, jsou to budoucí peníze průtočné rozpočtem, takže ty vždycky stojí nějaký úrok navíc, takže se tak jenom kolem toho budou točit ty splátky úroku a stát ve stanovisku ministerstva financí se evidentně chystá na to, že o tady tohle to zmenší podporu vysokých škol.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Rozumím.

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Sumárně horší situace, méně muziky, za víc peněz.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Rozumím vašim výhradám. To jsou výhrady místopředsedy Rady vysokých škol Jiřího Zlatušky. Já děkuji taky náměstkovi ministra školství Ivanu Wilhelmovi, že si udělal čas. Děkuji oběma, na shledanou.

Jiří ZLATUŠKA, místopředseda Rady vysokých škol, Masarykova univerzita Brno

-----
Na shledanou.

Ivan WILHELM, náměstek ministra školství

Na shledanou.